

ח"כ אולמרט: האם יתפוצץ הבאלון כאשר לא תעמוד לו החסיונות?

כך טוענים, וכיכיל זה גם המישפטי פטנים שהופיעו בכריהתיקשורת. ואני טוען כי הפחת האשמות באנשים פרטיים אינה יכולה בשום פנים להיחשב כפעולה "במילוי תפקידו או למען מילוי תפקידו" של חבר-כנסת.

כך, למשל, אומר סעיף 38 של תקנון הכנסת, המסדיר את גוהל השאלות: "שאלתה לא תכיל — (1) פירוט כל שט או גילוי דברים שפירוטם אינו הכי רחב להבנת השאלה; (2) ויכוח, חריצת מישפט, כינוי או ביטוי מעליב..."

סייג זה בא במפורש כדי למנוע מהחבר כנסת לנצל את חסיונות פעילותו לשם השמצת אנשים פרטיים. לעיתים קרובות מסרב יו"ר הכנסת לקבל שאלתה, הכוללת השמצה אישית כזאת.

יתר על כן, כאשר מנסה חבר-כנסת להגביע השמצה כזאת לחוג נאומה, מעל ידיו הכנסת, מפסיק אותה יו"ר הישיבה ותובע ממנו להמטע מכך, תוך ציון שהי אורח המדובר אינו יכול להתגונן.

נשאלת השאלה: האם מותר ל"ח"כ לעשות מחוץ לכנסת, לדעת מילוי תפקידו" — דבר שי בפרורש אסור לך לעשות בתוך הכנסת, במילוי תפקידו?

תשובה חיובית לשאלה זו היתה יוצרת מצב אבסורדי, וקוראת דווד להפקרות מוחלטת מצד הח"כים — כפי שאכן קרה במקרה הנדון.

מות באזרחים, המגמה הביצעית היתה להשתמש בחסיונות זה, במיקרה הי צורך, כדי לנהל מערכות נגד השליטון — וגם זאת רק אם ינסה השליטון להשיג תמש בחוק כדי לדכא ביקורת זו.

ואכן — כמשך שמונה שנות כהונתי ככנסת, שבהן כיהנתי כיו"ר זמנית גם כעורך "העולם הזה", לא השתמשתי אף פעם אחת בחסיונות כדי להטיח האשמות — אף פעם אחת לא העזיבו בביתי המישפט את הטענה כי דברי "העולם הזה" מחוסנים, מכיוון שי נכתבו בידי העורך, שהוא חסין. הוגשו נגדנו תביעות, והתדיינו כי מישפטים, מבדי העדות אף פעם אחת טענה זו.

יותר מזה, כדי למנוע אף את הרושם שאנחנו מתחבאים מאחורי החסיונות שלי, נמנעתי לאיפעם מלהתווסף על מאמרים שהיו מכוונים נגד אנשים. כך, למשל, כאשר יצאנו במסעהגילויים הגדול נגד שודר העיתונות של משה דיין, הטלנו על דן בן-אמוץ לנהל את המסע ולחתום על המאמרים, כדי שתהיה לדיין האפשרות המלאה לתבוע אותנו לדין, קיוונו לכך, כך נהגנו לגבי "פחשת אלישבע", ומאות מאמרי-גילויים אחרים.

אינו נהגתי אחרת, היית כו לי עצמי ודעתך, והייתי מבזה את הכנסת ואת המיקצוע העיתונאי.

אולמרט האמין — כחבר-כנסת רבים אחרים — שדורא נהנה מחסיונות שוטאלית שאי-אפשר כלל להסיר אותה. זתתי התי סינות הנובעת מהסעיף 1 של חוק חסיונות, תאמר כי חבר-כנסת, לא יישא באחריות פלילית או אזרחית, ויהיה חסין בפני כל פעולה מישפטית... בשל הבעת דעה בעל פה או בכתב, או בשל מעשה שעשה — בכנסת או מחוצה לה — אם היו... הבעת הדעה או המעשה במילוי תפקידו, או ומען מילוי תפקידו, כחבר-הכנסת.

לכן יכוד היה להבטיח, לדעתו, בנקי ציבור הממומטם כי הוא יהיה מוכן "להסיר את חסיונותו". ניהל כזה אינו קיים כלל. ודפי הי סעיף 1, החסיונות היא מוחלטת. היא חלה גם על מי שמפרסם את דבריו של ח"כ, למען מילוי תפקידו.

יש להבין את מלוא המשמעות של הדבר.

אם חל סעיף זה על כל מה שאומר חבר-כנסת, פירושו החבר כי ניתן ל-120 בני-אדם את הזכות להשמיץ כל איש עלי אדמות, להעליל כל עליה, לפרסם כל דבר-שיפלות, מבלי לשאת ובעונש. יותר מזה, ניתן לכל כלי-התיקשורת לחזור על הדברים, מבלי לעמוד לדין ומבלי שיהיו חייבים להוכיח שמץ מן הדברים. החל בחבר-הכנסת ושמואל פלאטורשון וכלה בחבר-הכנסת צ'ארלי ביטון, ניתן בידי 120 מופלאים אלה נשק קטלני לרצח-אופי, ושכל אזרחי המדינה יעמדו מולו חסרי-ישע.

לפני שאמשיך בניחותה, עלי להעיר כאן הערה אישית: בשנת 1965 חוקקה הכנסת החמישית את חוק לשון הרע. הוא היה מכוון בגלוי, ובלא הסוואה, נגד העולם הזה. יוזמו

אך הם השיגו את מטרתם. כאשר הורכבה רשימת הליכוד לכנסת הנוכחית, היה ברור כי ח"כ אולמרט הוא פרלמנטר חשוב הנכס לטיעה — למרות שלא עשה בכנסת דבר מלבד הרעש הזה. הוא נראה כמועד סביר לתפקיד סגן-שר, לפחות.

אך בינתיים לא קיבל שום מינוי, והוא היה זקוק להתבלטות נוספת.

אולמרט שמע כי העיתון הארץ עומד לפרסם סידרת-מאמרים על הפשע המאורי גן, שאחד מגיבוריה יהיה הקבלן בצלאל מירוחני, תח"כ הצעיר הודרו, כינס מסיבת עיתונאים רעשנית והקדים את הארץ ביום. הוא הטיח האשמות כבדות לא רק במירוחני, אלא גם בדידה, האלוף (מיל.), רחבעם זאבי, המכונה גנדי.

על פי סידור מוקדם נהנה הטלוויזיה המונופוליסטית לאולמרט פילסומת חסרת תקדים, ושארן חזקה ממנה. תח"כ הוזמן למהדורת חבט, הושב במושב השמור ברך כלל לשדדני-הטלוויזיה חלשתי ממשלה, ונתבקש על-ידי חיים יבין להגיך בסידור חי כל אשר בליבו, בלי הסתייגות או מינבלה.

קשה להבין מה גרם לו לחיים יבין לעשות סידור זה.

נראה כי נתפס לרצון להפוך גם את הטלוויזיה למועד החושף פשעים, אף כי אין לה כל ניסיון ואמצעים לכך. הוא סבר, כנראה, כי אולמרט נהנה מחסיונות פרלמנטרית בלתי-מינבלת, וכי חסיונות זו תדבק גם באנשי-הטלוויזיה. שהעמידו לרשותו את האקרון. בדיבריה-הקשור הוסיף יבין על דברי אולמרט כנהנה וכהנה.

אולמרט דיבר כלל העולה על רוחו, באוזני מאות אלפים. הוא המטיב סביבו האשמות נגד אנשים מזהים, ובעיקר נגד בצלאל מירוחני וגנדי. הוא השמיע קיטעי הקלטה מובחרים, עלעל בניירות כקטי גור בבית-המשפט. אך הוא לא המציא אף הוכחה אחת לדבריו.

באולטן אחר הושבר, באותו זמן, מיך רחי ואומץ, ונתבעו להשיב בורמקום על מטר זה של האשמות. המצלמה הראתה אותם כפושעים מועדים שנתפסו בקל-קלחם, ללא יכולת להשיב מאל פני זהסי תערות המזהירה.

הפך רמה להפניא לטריבונל עמי מי במישפטים מסוימים. הנאשי מים לא הוצאו מיד להורג, אך דא היה צורך בכך. בעיני מאות אלפים הם היו כבר מחוסנים.

מה ששיכנע את הצופים יותר מכל היה ואומץ-ליבו של הח"כ הממושקף. הוא הכריז חדי-משמעית, בטלוויזיה ובמסיבת העיתונאים, כי לא יתחבא מאחורי החסינות שלו. הוא אחראי לכל מילה, ומוכן להישפט על כך. הוא מוכן "להסיר את חסיונותו".

מאות אלפים שמעו הצהרה זו.

הערות ביניים

על לי להעיר כאן הערת-ביניים, שי איש לא העיר אותה ומשום-מה, אף כי הדבר ממש זועק לשמיים.

האיסור להוכיח את שמותיהם של אנשי שים בהקשר להאשמות, ושלא התבא לבית המישפט, צריך היה להיות ברור לאחד אולמרט יותר מאשר לכל אדם אחר בי מדינה.

כי במיסגרת אחד ממיבצעיי הפירוטת שלו ככנסת הקודמת, היה זה ח"כ אולמרט שהגיש הצעת-חוק לאיסור פירסום שמות תיהם של השודים, בטרם הוגש נגדם כתבי-אישום כרין בביתי המישפט.

כמה דמעות של התחסדות ושפך אז אולמרט על גורלם המר של תשודים, שי הושמרו לפני שהובאו לדין! כמה מילי יוני מילים ושפר, מעל לכל במה ותחת כל עץ רענן, כדי לגנות את כלי-התיקשורת המזכירים את שמותיהם של השודרים ועצורים, שאינם יכולים להתגונן! הנהה בא אולמרט — אותו אולמרט — וזרק סביבו שמותיהם של אנשים שונים, שהחא מושיד אותם במעשים נתי-עבים.

אינו יודע אם תיתכן דוגמה חוי תכת יותר לציניות של אדם, וי אינו יודע אם יש דוגמה בולטת יותר לאדישותם של כלי-התיקשורת, רת, שדא הזכירו השבוע דבר זה אף במידה אחת!

אין חסיונות!

אם סבר אולמרט כי יוכל להתחבא מאחורי חסיונות, בעודו מעמיד פנים של אביר אמין-לב, הוא טעה.

38. שאלתה לא תכיל —
- (1) פירוט כל שם או גילוי דברים שפירוטם אינו הכרחי להבנת השאלה;
 - (2) ויכוח, חריצת מישפט, כינוי או ביטוי מעליב;
 - (3) בקשה לחוות דעה או לפתרון שאלה משפ-טית מופשטת, או למתן תשובה על הצעה

סעיף 38 בתקנות הכנסת: מה פסול?

קרה דבר שהוא לא ציפה לו: נגדו הוגש נגדו תביעה אזרחית על הוצאת שווא-הרע, ותבע ממנו שני מיליון לירות.

אינו יודע אם הושפע גנדי מן הדברים שכתבתי במדור הנדון בגיליון האחרון של העולם הזה, שבהם ניסיתי להוכיח כי ניתן לתבוע חבר-כנסת לדין אזרחי על הוצאת-דיבה. אם כן, טוב הדבר.

דעתי, אין יסוד לטענה כי עי דבריו של אולמרט חלה החסיונות המוחלטת של סעיף 1. המוענים

ביקשו לתוסף בעזרתו את פי העיתון, ולמנוע בעדו לנהל מערכות נגד השליטון. מייד לאחר-מכן התייצבתי בראש רשימת מועמדים לבחירות לכנסת השישית. אחת הסיסמות של מערכת-הבחירות שלי היתה "חסיונות לדוברי-אמת". כוונתי-העמלה של הרשימה אמרה: "לכנסת או לבית-הסוהר". אמרתי כי בחירתו לכנסת תסכל את מגמת חוק לשון הרע לחסל את העי-תונות החופשית ההלחמת.

אולם מעולם לא עלה בדעתי להשתמש בחסיונות הפרלמנטרית כדי להטיח האשי-

"למען מילוי תפקידו"

על תה כבר ברור כי לגבי אולמרט היתה זאת הצגה ריקה מתוכן. הוא לא חלם לתקשפט על שום דבר.